

Bondestands Sparekasses Forhold vare saa udviklede og uoverskuelige, at der maatte hengaa længere Tid, forinden det kunde lykkes at tilvejebringe det Overblik over Stillingen, der var en nødvendig Forudsætning for Fremsættelsen af nærmere Forslag om Hjælp til Kassen. For at vinde den fornødne Tid fremsatte Regeringen Forslag om Tilvejebringelsen af et Moratorium for Sparekassen, og dette Forslag førte til den under 7. December 1908 stadfæstede Lov om midlertidige Forholdsregler vedrørende den sjællandske Bondestands Sparekasse. I Rigsdagens Tilslutning til det fremsatte Forslag saa Regeringen et Udtryk for et almindeligt Ønske om, at det maatte lykkes at tilvejebringe en Ordning, der vilde muliggøre Sparekassens fortsatte Bestaaen.

Under de Overvejelser, for hvilke Sagen derefter har været gjort til Genstand fra Regeringens Side, har det været en bestemt Forudsætning, at der paa Grund af Kassens meget betydelige Underskud maatte foretages nogen Nedskrivning af Indskydernes Tilgodehavende; idet Opmærksomheden derved er bleven henledet paa det heldige i at tilvejebringe almindelige, for alle Tilfælde gældende Regler, der under nærmere Betingelser kunde aabne Adgang for en Nedskrivning af Indskuddene i en Sparekasse for at muliggøre dens fortsatte Drift og undgaa den i den nuværende § 8 i Sparekasseloven af 28. Maj 1880 ubetinget paabudte Konkursbehandling, har man udarbejdet det samtidig hermed forelagte Lovforslag om Ændring i Sparekasseloven, hvorved der for Sparekassers Vedkommende tilvejebringes Hjemmel for en Ordning, der søger sine Forbilleder i Lov om Tvangsakkord udenfor Konkurs af 1. April 1905 og Reglerne i Livsforsikringsloven af 29. Marts 1904 om Nedskrivning af Forsikringsbeløbene.

Ved Hjælp af en saadan Nedskrivning og et Tilskud fra Statskassen vilde der da aabnes en Mulighed for Sparekassens fortsatte Drift, men Regeringen har været af den bestemte Anskuelse, at Betingelsen for Ydelsen af et Statstilskud maatte være, at der ligesom i det i Loven af 15. Februar 1908 omhandlede Tilfælde ydedes et Bidrag fra de store Bankers Side, idet man først i Ydelsen af et saadant Bidrag turde se det afgørende Bevis for, at Den sjællandske Bondestands Sparekasses Skæbne berørte Landets hele økonomiske Stilling paa en saadan Maade, at Staten havde en naturlig Opfordring til at træde hjælpende til. Da nu Nationalbanken, Privatbanken i København,

Den danske Landmandsbank, Hypothek- og Vexelbank, Københavns Handelsbank samt Københavns Laane- og Diskontobank kunne paaregnes at være villige til efter Lovens Vedtagelse under Statens Garanti hver at yde Sparekassen et Laan paa 1 Mill. Kr. uopsigeligt i 10 Aar til en aarlig Rente af 3 pCt., saaledes at der gennem Rentedifferencen kan indvindes en betydelig Sum for Sparekassens Aktivside, har Regeringen ment at burde fremsætte det her foreliggende Forslag om ekstraordinære Foranstaltninger fra Staten til Opretholdelse af den sjællandske Bondestands Sparekasse, hvorefter der fra Statens Side vil være at yde et kontant Tilskud af indtil 4 Mill. Kr.

I Følge den kritiske Revision, der er foretaget af Sparekassens Status, kan Underskuddet i Kassen, pr. 11te December 1908 ansættes til 15,121,502 Kr. 49 Ø.; drages herfra Reservefonden 659,234 Kr. 20 Ø., medens det løbende Driftunderskud tillægges med c. 50,000 Kr. pr. Maaned, eller for 4 Maaneder c. 200,000 Kr., vil Netto-Underbalancen pr. 1ste April 1909 kunne ansættes til c. 14,700,000 Kr. Det er en selvfølgelig Betingelse for Sparekassens Genaabning, at der tilvejebringes fuld Solvens for Kassen, og denne paaregnes at fremkomme saaledes:

1. Nedskrivning med 25 pCt. af samtlige Indskud eller 36,098,859 Kr. 59 Øre . . .	9,024,715 Kr.
2. Indbetaling af Sparekassens nuværende Garanter	1,200,000 —
3. Afgørelse af Sparekassens Tilgodehavende hos Smør-eksportforeningen	1,000,000 —
4. Indvunden Rentedifference paa det af de 5 Banker ydede Laan paa 5 Millioner	600,000 —
5. Tilskud fra Staten indtil	4,000,000 —
I alt . . .	15,824,715 Kr.

I Følge den foranstaaende Opgørelse vilde der til Dækning af Underskuddet ikke udkræves det fulde Tilskud af 4 Millioner Kroner af Statskassen; imidlertid maa der efter de Regeringen foreliggende Oplysninger yderligere regnes med, at der vil udkræves et Beløb af c. 700,000 Kr. som Følge af den Indskyderne tilkommende Modregningsret, men selv naar dette Forhold tages med i Betragtning, vil Sparekassen blive fuldstændig solvent. Endvidere skal fremhæves, at det Beløb, for hvilket Sparekassens nuværende Garanter